

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdán
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1
hová a hirdetések, az előzetesek
és a lap szétküldésére vonatkozó
felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTAI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 »
Negyedévre — — — — 6 »
Egy órára — — — — 2 »
— Egyes szám ára 8 fill —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1900.

XXIX. évfolyam. 105. szám.

Hétfő. május 7.

A T. G. E. és az új autonóm vámtarifa.

— Folytatás —

Az elmondottak előrebocsátása után az alábbiakban leszünk bátrak feltüntetni azon kívánalmakat, melyeket tisztelettel kérjük nagyméltóságodat, hogy nagybecsű figyelmében részesíteni kegyeskedjék akkor, midőn az 1899. évi XXX. t. c. 3. §-ának, illetve e törvény 4. §-a második bekezdésének rendelkezései alapján az osztrák cs. és kir. kormányval az osztrák-magyar vánterület új autonóm vámtarifájának megállapítása céljából a tárgyalások megindulnak.

Ezen tiszteletteljes javaslatunk a következők:

I. A vámtarifa rendszerei közül a kettős vámtarifa rendszernek a választását ajánljuk, vagyis azon rendszerek, mely mellett az O. M. G. E. vámügyi bizottsága is állást foglalt. Ezen vámtarifa rendszernek az alkalmazása mellett nőtt nagygyá a francia ipar és a francia mezőgazdaság egyaránt, s ezen rendszer alkalmazása mellett lehet reményességünk nekünk is arra nézve, hogy mezőgazdaságunk felvirágzik, és hogy iparunk szorgos és gondos ápolással szintén fejlődésnek indul.

A kettős vámtarifa rendszer, mely az általános vámtarifa rendszer és az autonóm vámtarifa rendszer előnyeit egyesíti magában, az ugynevezett minimális és maximális vámtételek alkalmazásán épül fel. A minimális vámtételek megállapítják a belföldi ipar és mezőgazdasági termelés azon nélkülözhetetlen minimális védelmét, amely szükséges ahhoz, hogy az illető termelési ágak (mezőgazdasági és ipari egyaránt) a belföldi piacon a külfölddel szemben versenyképesek legyenek. Ezen minimális tételekből tehát a külállamokkal folytatott szerződéses tárgyalások alkalmával lealkudni mit sem lehet. Ezzel szemben állanak a maximális vámtarifák, melyek alapját képezik a kereskedelmi szerződések kötésének a külállamokkal szemben. Ezen maximális vámtételekből viszonzszolgalmányok mellett engedmények tehetők a velünk szerződésre lépő külállamoknak a minimális vámtételig. A minimális vámtételnél nagyobb kedvezmény azonban a dolog természetéből önként folyólag egy szerződésre lépő államnak sem adható. Hogy mekkora legyen a nyújtandó vám kedvezmény maximális és a minimális vámtarifa határai között, ez alku tárgyát képezi, s attól függ, hogy minő vámkedvezményt kapunk mi az illető államtól viszonzszolgalmány fejében.

Tiszteletteljes javaslatunk szerint első sorban a minimális vámtételek kedvezményében volnának részesítendőek a hármasszövetségben levő államok, hogy ily módon a szövetség a gazdasági ügyekre is kiterjesztetvén, a hármasszövetségben levő államok mindgyikének törekvését képezzék az is, hogy szövetséges társát, egyszersmind gazdasági tekintetben is támogassa, hogy ily módon egyik szövetséges ország a másiknak vagyoni gyarapodását előmozdítsa. Tehát első sorban Németország és Olaszország részesítették a minimális vámtételekig mehető kedvezményekben. Ezek közül Németország Ausztria iparára hatna egy bizonyos mértékig versenyszerűleg, Olaszország pedig a magyar nyereségre.

A minimális vámtételekig mehető kedvezményekben volnának továbbá részesítendőek Anglia és Franciaország egyes iparcikkei. Anglia azért, miután ott a legfinomabb magyar lisztnek és a sörárpának manapság is jelentékeny piaca van.

Ami a francia iparcikkeket illeti, nagyon természetesen, hogy ezek közül csak azok volná-

nak a minimális vámtételekig mehető kedvezményben részesítendőek, melyek a vám belföldön vagy éppen nem, vagy csak selejtes minőségben állítatnak elő. A francia iparcikkeknél nyújtandó vámkedvezmény fejében tán lehetne reménylenünk, hogy a francia vámsorompók nem zárátának le oly szigorúan a magyar juh-kivitel előtt.

Végül Svajc számára is hely lenne adandó a kedvezmények egy bizonyos részének, mert nem szabad felejtünk, hogy oda mezőgazdasági terményeinkkel egy bizonyos mértékig gravitálhatunk.

Szóval a maximális vámtarifa képezne alapját, a kötetlen szerződéseknek, s abból a felso olt államoknak, esetleg még másoknak is a minimális vámtarifa határát alku szerinti kedvezmények nyújthatók, ellenben azon államokkal szemben, melyekkel nem lépünk kereskedelmi szerződésre, a maximális vámtarifa teljes egészében volna érvényes. (Folytatjuk.)

Az osztrák nyelvtörvényjavaslat. Bécsből jelentik: A minisztertanács befejezte a Körber miniszterelnök által előterjesztett nyelvtörvényjavaslat tárgyalását, a melyet valószínűleg a képviselőház legelső ülésének egyikében fogadják el. A cseh újságok valóságos hajszát indítanak a Körber-minisztérium ellen és azt jelentik, hogy ez a kormány már a legközelebbi napokban vissza fog lépni; egyúttal azt is jelentik, hogy a cseh képviselők a legelőször ellen és obstrukciót fogják kifejteni.

Tüztoltók ünnepe.

Nagybecskerek, május 7.

A tegnapi nap a nagybecskereki önkéntes tüztoltóké volt. Örvendetesen dobordik ki az egész nap ezen eseményeiből, hogy a mi ezerkezü főispánunk, a kinek ambíciójánál csak a munkabírása nagyobb, mennyire szívén viseli a tüztoltás nemes ügyét s hogy tud lelkesedni mindenért a mi ezzel kapcsolatban áll. Bajtárs a bajtársak között. Vezet buzdit, jó tanácsot oszt köztük erélylyel, de azért szeretettel. Maga nem akar több lenni mégsem a többinél s nem riad vissza a tüztoltást kísérő olyan dolgoktól sem, a mire orrfuntorítva mondja a kényes természetű a „fi donc“-t.

De láttuk azt is tegnap, hogy a mi tüztoltóink — talán nagyrészt ennek az atyai, jóságos szeretetnek a hatása alatt — mennyire feladatuk magaslatára emelkedtek, s hogy tudnak ők is lelkesedni a vezérrel élükön azért a hivatásért, mely nem nyújt nekik semmit önön leltük megelégedésén s néhány barátságos kézzsoritáson kívül.

Tüztoltónak lenni nem csekély dolog ott sem, a hol fizetik ezt az intézményt, de kétszeresen nehéz és dicséretes foglalkozás ott, a hol önkéntes emberekből verbuválják össze őket. Mert kik képezik a zömét az önkéntes tüztoltóknak? Többnyire szegény hivatalnok és iparos emberek, akik egész nap el vannak foglalva s csak az alkony óráiban tehetnek eleget azoknak a követelményeknek, a melyeket a kiképzetés és a gyakorlat ró reájuk. Ha pedig megkondul a vészharang, a szabó leteszi a tűt, a kőműves falhoz vágja a maltert és rohan — biztosítani másnak a vagyont, szolgálni másnak az érdekét önön kárán, a saját életének kockáztatásával.

Ilyen derék tüztoltók a nagybecskerekiek is, a kik 4-ike helyett tegnap ünnepezték meg diszes, impozáns pompával

Flórián napját, rászentelve az egész szabad vasárnapot a pénteki munkanap helyett.

Ez az ünnepség össze volt kötve a a tíz és öt éves szolgálati érmek kiosztásával, nemkülönben egy új korszakot hirdető tüztoltó anyagnak a gyakorlati bemutatásával.

A tegnapi nap eseményeiről egyébként a következő tudósításunk számol be:

Ébresztő.

Az ünnepségek már reggel 5 órakor vették kezdetüket, a mikor is a tüztoltó-zenekar ébresztővel járta be a várost. A kis fuksból álló ügyes zenekar muzsikájára sok ablak megnyitult s felébredtek maguk a tüztoltók is, a kik aztán lassankint gyülekezni kezdtek az őrtanyán, hol nyolc óra táján már vig élet uralkodott.

Kilenc órakor felvonult a tüztoltó testület a vármegyeházához, a hol Rónay Jenő főispán, testületi elnöktől elhozták a zászlót s a ze-e vig hangjai mellett vitték vissza az őrtanyára, a hol ezalatt már teljes számban gyűltek össze a tüztoltók.

Diszközgyűlés.

A diszközgyűlés igen rövid volt, a mennyiben programját csupán két választás töltötte ki. Ez is egyhangú volt s a derék legények nagy lelkesedéssel kiáltották ki Szabó Ferenc apátplébánost testületi főpápnak, dr. Grandjean József polgármestert pedig alelnöknek. Pflöck Nándor egyleti-tükár vezetésével egy küldöttség azonnal átadta a megválasztásról szóló oklevelet a polgármesternek, a ki egyszerű, meghatót szavakban mondott köszönetet a kitüntetésért s megígérte, hogy miként eddig, úgy ezután is mindig szívén fogja hordani a tüztoltók érdekeit, a kik nemes ambícióból örködnek mások érdekei fölött. Szabó apátplébános is szívélyes hangon köszöntö meg az iránta mutatkozó szeretetet.

Mise — éremkiosztás.

Rónay Jenő elnök vezetésével délelőtt tíz órakor a római katolikus plébánia-templomba vonultak a tüztoltók, a hol részt vettek a nagymisén, melyet Szabó Ferenc apátplébános celebrált. Mise után következett a vármegyeház udvarán a tíz és öt éves szolgálati érmek feltűzése.

Rónay Jenő főispán rövid beszédet intézett a bajtársakhoz, hangsúlyozva ténykedésük nemes voltát, azután ő maga tüzte fel az érmeiket, melyekből kaptak tíz évi szolgálatért: Winkler Ferenc, Mészáros Ferenc, Fábán József és Theisz Ferenc. Öt évi szolgálatért: Dr. Végh Lajos, Knáb Ádám, Rác Ede, Ansel Nándor, Klaszki Domokos, Bunyik István, Szöllőssy Ferenc, Molnár József, Kortye Antal, Fischer Ferenc, Molecz András, Kocsent Pál és Ringler Bernát.

Az ünnepélyes aktuson szépszámu közönség vett részt.

Az Eberhardt-anyag bemutatása.

A tegnapi nap kiemelkedő mezzanata volt délután az Eberhardt-féle tüztoltó anyag gyakorlati bemutatása. Eberhardt, egy tiroli mérnök, olyan vegyi összetételt fedezett fel, a mely ha teljesen beválik, korszakalkotó hatású lesz. Nálunk tegnap délután bámulatos dolgokat vittek vele véghez, úgy, hogy a ki nem látja, alig képes elhinni. Az anyag összetétele a következő: Egy hektoliternyi vízbe kerül először mintegy 2—3 kilogramnyi fehér por, majd egy félliter könnyebb és öt liter nehezebb fajsúlyu folyadék. Ez utóbbtól a víz folytonos keverés után kocsonyaszerűvé válik, mire fel kell higitani nagyobb mennyiségű vízzel.

A kísérlet a Muzslya felé vezető úton a Demkő-féle szőlő előtt folyt le, a hol könnyű deszkából nagy maglya állott leöntve szurokkal,

petroleummal, kitöltve a közök száraz szalmával, szóval úgy preparálva, hogy tűzvész esetén a lehető legnagyobb dolgot adja a tűzoltóságnak.

Ezt gyújtották föl először s alig hogy fellobbant az első gyufaszál, nyomban utána lángra kapott az egész alkotmány s fekete, sűrű füst szállott a magasba. Sercegett a fa, ropogott a sok deszka, röpültek a szikrák s mikor már teljes lángtenger jelezte a máglya helyét, akkor hozzáfogtak az oltáshoz az Eberhard anyaggal.

S ekkor következett be az, a mit nem hisz a ki nem látja s a miben leginkább kételkedik a modern ember, a kit bizalmatlanná tett a legutóbb elszaporodott „feltalálók” nagy serege.

A hova az anyag ért, ott megszünt a tűz rögtön. Magyarázata ez körül belül abban leli, hogy az immár higitott kocsonyaszerű folyadék hermetice elzárja az anyagot a levegőtől, levegő nélkül pedig nincs tűz. A tűzoltók, ha bekenik vele az arcukat és kezeiket, bátran mehetnek a legnagyobb lángtengerbe; kisebbszerű meleget éreznek csupán, azonban semminemű égési bántalmuk nem támad.

És ebben rejlik a szer nagyszerű mivolta, mert az anyag 10–20 percig nem engedi az égő részt újból lángra kapni, s míg a vész elem fokozódó ereje nem győzedelmeskedik mindeneken, a tűzoltó nyugodtan végezheti a lokalizálás munkáját, a mi tulajdonképpen egyik főfeladatát képezi minden esetben.

Rónay főispán maga mutatta be az anyagot és magyarázta annak használatát, kezelését. Megmosdatta kezeit az anyagban és utána minden baj nélkül fogta meg a lánggal égő deszka-szálat. Ezt megcsinálták utána a tűzoltók, azonkívül a jelenlévő urak közül is többen s a legnagyobb bámulattal tapasztalták valamennyien, hogy a legesekélyebb égési sebet sem kapták.

Érthetővé teszi ez a vásári komédiások mutatóanyagait is, a kik csak úgy játszanak a tüzzel s még sem esik bajuk.

Nem kevésbé érdekes volt a másik mutatóanyag. Két szalmával tömött zsákot raktak egymás mellé. Az egyiket lelocolták petroleummal, hogy könnyebben égjen, azután bevonták Eberhard anyaggal. A másik zsákot, az érintetlen, ezután meggyújtották s ettől lángra kapott az előbbinek a — szalmája. A szalma aztán el is égett egészen, de magának a zsáknak nem történt baja. Végül egy felgyújtott szalmakazalt oltottak el az új anyaggal.

A szakértők véleménye megáll a csodálkozásnál. Szerintük a máglyát ebben a beszürkötött állapotban legalább is nyolc-tízszor annyi idő alatt és ugyanannyiszor több vízzel lehetett volna csak eloltani. Amugy azért is nehezebb lett volna a munka, mert a hőség bizonyos távolságra készíti őket s tisztán a víz segítségére vannak utalva. De így ott dolgozhatnak a zsáratnokok között a régi veszélynek nagyon csekély kilitásával.

Nem is az ugynevezett óriási tüzek elfojtására való ez az anyag (legalább egyelőre nem), hanem inkább a szoba, bolti és pincetüzek megszüntését, illetve nagyobb terjedésének megállítását lehet vele elérni. Ugy értesülünk, hogy a nagybecskerei tűzoltóság nagyobb mennyiséget szerez majd be a szerből, a mely elkészítve képes tíz évig nemcsak elállani, hanem megtartani mindvégig oltóképességét és erejét is.

A kísérlet bemutatását, a melynek gyönyörű idő kedvezett s a mely a legpompásabban sikerült, nagy érdeklődő közönség nézte végig. Ott voltak Rónay főispánon kívül, a ki folyton magyarázott, fáradozott és elül járt a többi bajtárs között, mint a feladata magaslatán álló tűzoltó: Rónay Jenőné, dr. Dellimanics Lajos alispán, Szabó Ferenc apátplébános, dr. Grandjean József polgármester, Jankó Ágost a felső torontáli ármentesítő társulat igazgatója, Daniel Ferenc főszolgabíró és neje, Faur Kornél államépítészeti hivatalfőnök és neje, dr. Végh Lajos városi ügyész, dr. Vinczevidy Ernő tb. megyei főjegyző és neje, Annau Ádám és Lükő Barna honvédszázadosok, Strosz Ernő főispáni titkár, a sajtó képviselői, Knáb Ádám mérnök, Jakoby Gábor városi mérnök, Steiner Gyula és Kuszing János

orvosok, több városi képviselő és a gazdaközönség köréből is számosan.

Lakoma.

A buzgón teljesített munka után este a kaszinó éttermében jöttek össze a tűzoltók, igen sokan nejeikkel együtt. A kedélyes lakoma alatt számos sikerült felköszöntőt mondtak. Elsőnek Rónay Jenő főispán állott fel, ki szívélyes szavakban üdvözlőlvén a helybeli és a vármegye minden vidékiről összesereglett tűzoltókat, az ő egészségükre emeli poharát. Majd dr. Grandjean polgármester lelkes szavakban élteti a tűzoltók elnökét, a vármegye közszeretben álló főispánját. Szünni nem akaró éljenzés követte a szép felköszöntőt. Lauka Gusztáv veterán költőnk humoros tószójában a tűzoltókat élteti, majd Rónay főispán emelte poharát régi és új fegyvertársaira, Kühn János tb. főparancsnok, dr. Grandjean alelnök és Szabó apát egészségére. Dr. Brájjer Lajos, megemlékezvén a saját háza égéséről, a tűzoltókat köszönti, Pflöck titkár az egylet vezetőit élteti. Szávits Sándor poharat emel dr. Dellimanics alispán egészségére, Lauka a tűzoltók orvosát dr. Menczer Izidort köszönti fel. Pflöck a tűzoltók nevében szeretett elnöküket ünnepli. dr. Végh Lajos szellemes felköszöntőben párhuzamot vonván a tűzoltók és a sajtó között, ez utóbbi képviselőit élteti Hirsch Béla (Török-Kanizsa) a torontáli szövetség elnökét és megteremtőjét élteti. Lauka felköszönti a legderékabb kiadót Mayer Rezsőt, Szabó Károly a köztisztviselőket álló Szabó apátot köszönti fel. Kühn János a tűzoltók feleségeire, Winkler Ferenc a zászlóanyára emel poharat, Weisz Izidor, a Ferenc Józsefrend lovagja egy érdekes reminiscenciát elevenít fel Rónay főispánról mint tűzoltóról s ennek a kapcsán élteti az összes tűzoltókat. Végül Rónay elnök, Kühn tb. főparancsnokot köszöntötte fel, kit a vállukra emeltek a bajtársak és úgy éltették.

A lakomát kedélyes táncmultság követte.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő mindennap reggeli 6 órától délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken d. u. 5^{1/2} óráig; ugyanazon napokon 6-tól 8-ig este urak részére is. A kád-fürdő egész nap este 7^{1/2} óráig nyitva marad.

Május 10. Sakkestély.
Május 11–12. Jegyzői szigorlatok.
Május 13. Községi jegyzők közgyűlése.
Május 14. Tavasz közgyűlés.
Május 14. d. u. 3^{1/2} órákor Torontáli gazdasági egyesület igazgató-választmányi ülése.
Május 14. d. u. 4 órákor Torontáli gazdasági egyesület felévi közgyűlése.
Május 14. d. u. 5 órákor Torontáli gazdasági egyesület lótenyésztési bizottsági ülése.
Május 15. Közig. bizottsági ülés.
Május 18. Gőzgépezők és kazánfűtők vizsgája.

— **Uj anyakönyvezetők.** A belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Torontál vármegyében az antalfalvi anyakönyvi kerületbe Mesterovics Pál jegyzőt, a vég-szentmihályiba Bene Géza jegyzőt, a szerb-szentmártoniba pedig Nedelykovic Milos jegyzőt anyakönyvezetővé, továbbá az ótelekibe Vadász Lipót segédjegyzőt, a bresztováciba Bantschák Agoston h. segédjegyzőt, a törökbecseibe Kiszeli Dóme községi irnokot s végre a mokriniba Drimba Kálmán segédjegyzőt anyakönyves helyettesé nevezte ki és valamennyit megbízta a házassági anyakönyv vezetésével, nemkülönben a házasságkötésnél való közreműködéssel.

— **Magyar nevű utcák.** Sándoregyházáról írják: A legutóbbi községi képviselőtestület Kiss Károly jegyző indítványára községünk utcáit a következőképpen nevezte el: Darányi-utca, Desseffy utca, Templom utca, Csatona-sor, Arpád-utca, Zrínyi-utca, Hunyady utca, Erzsébet-utca, Rákóczy-utca, Gromon-sor és Kolozsvár-sor.

— **Halálozás.** Pancsováról írják, hogy ott nagy részvétet kelt Szojka Béla honvédfőhadnagy halála. Tisztársai szerették a kiváló katonát, a derék bajtársat, Pancsova társadalmá tisztelte és becsülte egyik művelt, kedves tagját. Korai elhunytá úgy tisztársait, mint általában azokat, kik ismerték, mélyen megrendítette. Csak 34 éves volt s most léptették volna elő II. oszt. századossá. A halál azonban hamarabb jött s véget vetett előhaladásnak, életnek, mindennek. A Pancsován állomásozó tisztek mind kivonultak temetésére s úgy a honvéd, mint a közös hadseregbeli tisztikar szép koszorút helyezett ravatalára. Még a honv. altisztek sem feledkeztek meg főlebbvalójukról és szeretetüknek egy szép koszorúval adták tanujelét. A holttestet Aradra szállították.

— **A törökbecsei járásbírósa tolmácsa.** A nagybecskerei kir. törvényszék a törökbecsei járásbírósa mellé magyar-szerb-horvát tolmácscsá Maximovics Sándor dárdai lakost nevezte ki.

— **A Délvidéki tanítók internátusa.** Tudvalevőleg a „Délvidéki Tanítóegyesület” elhatározta, hogy tanítók gyermekei számára valamely délvidéki városban nagyobb szabású internátust állít fel. Az egyesület felkérte a délvidék városait, hogy ezen intézmény létesítésében támogassák. A fel-szólított városok közül eddig Váshely tanusított legtöbb érdeklődést az ügy iránt. Mint onnan írják: Kmettykó József főjegyző és There Gyula népiskolai főfelügyelő tegnap Szegedre érkeztek, ahol Tergina Gyula dr. tanfelügyelővel megnézték a vasuti és a gyertyamosi internátusokat, hogy szerzett tapasztalataik alapján építsék föl és rendezzék be a tanítók gyermekeinek internátusát. A Délvidéki Tanítóegyesület reméli, hogy Váshely a legmesszebbmenő anyagi áldozatokra is kész az internátus létesítése körül.

— **Gőzgépezők és kazánfűtők vizsgája.** A nagybecskerei gőzgépezők és kazánfűtők vizsgáló bizottsága folyó évi május hó 18 án délelőtt 11 órákor a nagybecskerei magy. kir. államépítészeti hivatalnál képesítő vizsgálatot tart. A vizsgálatra jelentkezni lehet a kitűzött napon délelőtt 9 óráig a fentnevezett hivatalnál.

— **Szerb színészet Nagybecskereken.** Nagybecskerek városának színügyi bizottsága szombaton dr. Grandjean polgármester elnökelete alatt ülést tartott, melyen résztvettek dr. Vinczevidy, dr. Végh, dr. Brájjer, dr. Perisics b. tagok és Mattanovics v. jegyző. Az ülés egyetlen tárgya dr. Stanojevits Lázár igazgató kérvénye volt, ki május 15-től június 15-éig kérte a színházat. A bizottság egyhangú határozatával helyt adott a kérelemnek. A társulat művezetője a nálunk előnyösen ismert kiváló színész, Ruzsits Dóme.

— **Köszönetnyilvánítás.** Hiller László és Rohmann Bernát urak 1—1 forintot adakoztak az Iskolagyermekbarát céljaira, a miért hálás köszönetet fejezi ki az egylet elnöksége.

— **Öskori lelet.** Megemlékeztünk már röviden róla, hogy a torontálmegyei Margitta községben öskori leletre bukkantak. Az esetről a következő tudósítást vesszük most: A községnek Versecel határos oldalán akadtak a mammoth csontváza kubikos emberek a moravica csatorna mélyítése alkalmával. Krsztics Iván temesbégaszabályozási szakaszmérnök csak későn tudta meg a dolgot, de még is sikerült neki a csontok legnagyobb részét megmenteni. A csontok a föld színe alatt az 1^{1/2}—2^{1/2} méternyi mély rétegben voltak, úgy, hogy a fej fenn, és a végtagok lejjebb találtak. Az óriási állat tehát elmerült a talajban, mely az öskorban is mocsáros volt s így lehette végét. Támogatja ezen feltevést nemcsak a vidék mély fekvése, hanem az a tény is, hogy közvetlenül a hely melletti órési forrás büzös és iszapos talaj csiga- és kagyló-héjakkal van telve. Szerencsésebb lelet körülmények közt az egész csontvázat kiashatták volna, a mi rendkívül ritkán szokott előfordulni. De a lelet így is eléggé értékes és érdekes adalék a vidék öskorának ismertetéséhez. Krsztics a leletet a verseci városi muzeumnak ajánlotta fel, mint a versecvidéki leleteknek legilletékesebb helyének. Milleker Bódog muzeumi őrmájus 3-án vette át a leletnek ép darabjait, számra 18-at. A fej, fájdalom összetört; de van lábszárcsont, lábközépcsont, lapocka, hátgerinc csigolya, oldalborda és fog.

— **Üzletáthelyezés.** A hirdetések terén mindenesetre nagyobb lesz most a forgalom, hogy a hirdetési bélyeget eltörlik. Ezért nagyobbította meg Leopold Gyula, az Általános Tudósító szerkesztője közkedveltségnek örvendő hirdetési irodáját és azt Erzsébetkörút 34. szám alá helyezte.

— **Bóbitás virágok.** A melegebb napok beálltával hirtelen pezsdülésbe kezdett minden. A fák levelei egyszerre elbujtak s csakhamar koronájuk támadt. A vadgesztenyefát legelőbb érintette a nap csókja, mert az már virágzásba kezd. Bóbitás szép fehér virágai már kibontották szirmukat: s nemsokára csupa fehérség lesz minden gesztenyefa.

— **A Horgony-Pain-Expeller** igazi, népszerű házi szerre lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipfájdalom, fejfájásnál, közvénynél, csuznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatásuaknak

bizonyultak, sőt járványkóránál, minő: a kolera. hányóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszser jó eredménnyel használtatott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan: mint „Richter féle Horgony-Pain-Expeller“ vagy „Richter féle Horgony-Liniment“ kérendő és a „Horgony“ védjegyre kérünk figyelni.

TÖRVÉNYSZÉK.

Az első esküdtzéki tárgyalás.

Nagyhecskerek, május 7.

A törökbecsei pofonok.

Csak a tulzás állithatná, hogy a nagybecs kereki közönség valami nagyon érdeklődött az első esküdtzéki tárgyalás iránt. Az anélkül is szűk elkerített hely alig telt meg félig ügyvédekkel, újságírókkal és ügyvédjelöltekkel. Az ugynevezett „nagy közönség“, ma még nem mutatkozott. Talán azért is folyt le a tárgyalás, melyet Zsairos Lajos elnök vezetett a nála megszokott tudással és tapintattal, abban a néma csendben, mely oly jól illik e komor helyhez.

Az első esküdtzéki tárgyalásról a következő kimerítő tudósításunk számol be:

Ambár reggel 9 órára volt jelezve a tárgyalás kezdete, fél 10 elmúlt, midőn elnök pár szóval jelezte a tárgyalás megnyitását.

A tárgyalást Zsairos Lajos kuriai bíró, kir. törvényszéki elnök vezette. Szavazó bírák Polgár Sándor dr. és Junker János voltak, jegyző Füstty Antal.

A vádhatóságot dr. Chudovszky Géza kir. ügyész képviselte; védők Pollák Győző dr. és Váradi Imre dr. Megidézett szakértők Fialovszky Béla dr. és Magyar Károly dr.

Elnök figyelmeztette a hallgatóságot a csend és rendre, a mit ha nem tartanak meg, vagy tetszést, nem tetszést nyilvánítanak, a rendellenkedőt kivezetetni fogja.

Elnök rendelkezése felolvasta a jegyző a megidézett esküdtek névsorát és az esküdtek „jelen“t kiáltva, konstatálva lőn, hogy valamennyien megjelentek.

A vádlottak nevében Pollák védő teljesítette a visszavetést, aki teljesen kimerítette visszavetési jogát; a kir. ügyész ellenben visszavetési jogával egyáltalában nem élt.

Az esküdtzék ezután a következőképpen alakult meg:

- Eibeschtz Gerő.
- Joga Mihály.
- Szávits Sándor.
- Deutsch József.
- Lestyanszky György.
- Thurn Róbert.
- Hellwig Gyula.
- Glavas Vladimir dr.
- Brájer Gyula.
- Borbély Gyula.
- Elek Albert.
- Eckfeld Mór.

Pótesküdték:

- Naszke Károly.
- Hirsch Antal.

A kisorsoltak leteszik az esküt, még pedig olyformán, hogy az elnök egyenkint névszerint felszólította őket, s az elnök által ismételt eskü szövegére azt válaszolták kezükkel mellükre téve: „Esküszöm, Isten engem úgy segítjen!“

A két fegyveres ör által bevezetett vádlottat hallgatta ki elnök az általános kérdésekre, hogy megállapítsák személyugyanazonosságok.

A tanukat szólították be ezután a terembe, akik egynek kivételével, valamennyien megjelentek. A meg nemjelent Farkas János tanu kihallgatásától a védelem elállt.

Elnök figyelmeztette a tanukat, hogy az épületben tartózkodjanak s az elnök engedélye nélkül el ne távozzanak.

Elnök fölszólítja ezután a jegyzőt, hogy olvassa föl a vádiratot. Elsőrendű vádlott Tajti Károly első állott, a II. r. vádlottat ez alatt kivezetik. A vádiratot bő kivonatban a következőkben ismertetjük:

Tajti Károly, 20 éves, rk. nőtlen, napszámos, törökbecsei lakos, a bk. 278. §-ba ütköző gyilkossággal, Farkas István 21 éves, rk. nőtlen, kovácslegény, törökbecsei lakos a bk. 69. §-a alapján bünrészességgel vádoltatnak.

F. évi febr. 4-én este 7 óra tájban Török-Becsén a Weisz-féle „Pityi Palkó“ kocsmában együtt söröztek Tajti Károly, Farkas István és ennek öccse Farkas János.

Ugyanott az ivóban söröztek Kürthy György, Pakai Ferenc, Lukó József, Pakai György és Szőnyi Miklós. Tíz óra tájban Nagy József nevű

legény tért be az ivóba, őt azonban Kürthy György és Berenta József kitétek az utcára.

Erre Farkas István azt jegyezte meg Kürthy Györgyhez szólva: hogy esnék neki, ha őt kergetnék ki a kocsmából! Ezért Kürthy György Farkas István arcul ütötte, Szőnyi Miklós pedig botját reá ütésre emelte, de nem ütött; helyette azonban Kürthy György ütött botjával bal karjára.

Erre Farkas Ferenc ismerős legény barátai közbeléptek s őt a táncterembe hívták be, hol egy asztalhoz ülve sört ittak.

Rövid idő múlva Kürthy György bejött a táncterembe, ismét megtámadta Farkas István és őt arcul ütötte, de a legények ekkor is félrevonták Kürthy Györgyöt.

Ekkor Farkas István fölhitte Tajti Károlyt a hazamenetelre azzal, „hogy majd meglessek valahol Kürthyt és rajta kitöltöm bosszumat, — azonban Tajti Károly unszolására még maradtak.

Néhány perccel erre ismét arcul ütötte Kürthy György Farkas István, Szőnyi Miklós pedig felhívta Farkas István és társait a kocsmából való távozásra.

Erre Farkas István és testvére hazafelé indultak, azonban utközben állítólag Szőnyi Miklós hátulról Farkas Jánost egy bottal föbe ütötte s elmenekült.

Farkas János szüleinek közelben levő lakására ment be, Farkas István pedig Tajti Károly keresésére indult.

Tajti Károly Farkasék után szintén eltávozott a kocsmából s azoknak lakására sietett.

Tizenegy óra tájban találkoztak az utcán s ekkor Farkas István felhívta Tajti Károlyt, hogy jöjjön vele és „segítsen neki bosszút állani Kürthy Györgyön.“

Tajty Károly késznek nyilatkozott, mire őt Farkas István forgó pisztolyáért lakására küldte.

Farkas István egy vasvillát hozott elő lakásukból s azzal a „Solymos“ pusztára vezető uton haladtak. Az volt a megállapodásuk, hogy az uton hazafelé menő Kürthy Györgyöt lelővik, vagy leütik.

Utközben Farkas István többször kérte Tajti Károlytól a forgó pisztolyt, mert tartott tőle, hogy Tajti majd nem jól talál löni, nem találja el majd Kürthyt; Farkas István jobban bízott magában, hogy majd biztosabban talál. Tajti azonban nem egyezett bele, s azt hajtogatta, hogy majd ő fog találni. Folyton biztatták egymást, hogy egy szív, egy lélekkel végeznek.

A városból mintegy 800 méterre lesbe álltak az ut szélén, de mivel 3/4 órai várakozás után senki sem jött, az utat megkerülve a földéken átvágtak s itt lesték emberüket.

Elül ment Kürthy György, utána Pakás György majd Lukó József s végül Pakás Ferenc. Farkas István észre vette, hogy Kürthy György elül ment, de nem volt ideje társának szólani, mert az célzott és lőtt a 10 lépésnyire előttük haladókra.

A lövésre a csoport szét futott, Tajty nyomban még egy lövést tett a menekülők felé, sőt még harmadszor is közéjük lőtt, míg Farkas az első lövés után vasvillájával ütött a menekülők egyikére, de azt gyengén érintette, második ütésével pedig egy fát talált.

Ekkor vették észre, hogy az árokban egy ember áll, majd az árokba esik. Farkas a vasvillával rá akart ugyan ütni, de Tajti mondta, „ne bánts, már eleget kapott“ az elesett ember „János“ sóhajtott, s ekkor vették észre hangjáról, hogy Lukó Józsefet lötték meg.

Erre aztán a szántóföldeken futva hazasiettek.

Elnök: Megértette a vádat?

Tajti: Igen.

Elnök: Mivel van hát vádolva?

Tajti: Hogy megöltem Lukó Józsefet.

Elnök: Beismeri-e bűnösségét?

Tajti: Igen, beismerem.

Elnök: Ha beismeri, alkalmat adunk magának arra, hogy az egész dologra nézve összefüggő vallomást teheszen. Iparkodjék minden kitérés nélkül időrendben előadni a megtörtént dolgokat. Ne hagyjon ki semmi lényeges körülményt. Mondja el kezdettől fogva úgy amint történt, mondja el, mintha édes atyjának vagy cimborájának mesélné az egész dolgot. Ertette? Mondja tehát, mikor, hol és hogyan történt a dolog.

Tajti értelmesen, körülményesen elmondja az eseményt, ami majdnem pontról-pontra egyezik a vádhatározatban levő tényállással. Vallomásából kitűnik, hogy szándéka volt, hogy Kürthyekre löni fog, hogy megmússák, hogy ők is legények s nem hagyják magukat bosszúlatlanul megverni.

Ezután másodrendű vádlott Farkas István kihallgatása következett. Elnök rendelkezése bevezetik, fölolvassák előtte még egyszer a vádhatározatot, mely után elnök kérdezi, vajjon megértette e?

Farkas: Igen.

Elnök: Beismeri-e bűnét?

Farkas: Igen.

Ezután illedelmesen, szép, folyékony beszédben előadja a bűntény előzményeit és lefolyását, beismeri részvételét, mert Kürthy őt is arcul ütötte több ízben, s így szintén bosszus volt reája, amiért megcsufolta. Így mentek aztán, egymást kölcsönösen biztatgatva, lesbe. Mintegy negyedóránig várakoztak, midőn megtörtént az eset. Vallomása egyezik a Tajtiéval. Társa lövése után ő is rohant a vasvillával, de nem Kürthyt, hanem Pakait találta, aki neki mitsem vétett. Elnök további kérdéseire beismeri, hogy ő kérte föl Tajtit, hogy hozza el a revolverét. Tajti erre azt felelte, hogy már a zsebében van. Ő csak Kürthy Györgyön akart bosszút állani.

Elnök ezután a tárgyalást tíz percze felfüggeszti.

Szünet után Polgár bíró felolvassa a boncvizsgálati jegyzőkönyvet egész terjedelmében.

Fialovszky Béla dr. törvényszéki orvost hallgatják ki ezután, aki előadja, hogy a halált lövés okozta, mely a baloldalon behatolt s a jobb melliksnál kijött. Így aztán belső elvérzés következett be.

Magyar Károly dr. törvényszéki orvos szintén a belső elvérzést említi meg a halál közvetlen okául.

Következett a tanuk kihallgatása.

Simon Mari 20 éves, rk. törökbecsei születésű csak annyit bizonyíthat, hogy figyelmeztette a két vádlottat, hogy meneküljenek, mert meg fogják őket verni. Az elnök felolvastatta a bk. vonatkozó §-ait a hamis esküre vonatkozólag, tanu ezt tudomásul véve, az esküt letette.

Kürthy György 25 éves, rk., beodrai születésű törökbecsei földműves vallomása szerint nem haragosa a vádlottaknak, azt vallja, hogy d. u. 3-tól egész késő estig, míg a muzsika szólt, több társával együtt a kocsmában volt. Tényleg háromszor arcul vágta Farkas István, mert ez kötekedett vele. Vádlottak a buzavetésben állottak, mikor reájuk lövöldöztek. Lukó eleséről nem tudott, mert ő menekült.

Pollák védő ellenzi tanu meghiteltetését, mert nem ugyan jogi vádlott, de minden esetre erkölcsi vádlott; az ő ténye építi föl az egész szomorú eseményt; legrosszabb esetben meghiteltetését felfüggeszteni kéri addigra, míg a többi tanuk mind ki lettek hallgatva.

Pakai György 24 éves rk., ő-becsei születésű, törökbecsei lakos nős földműves, mindkét vádlottat ismeri. A kocsmában Kürthy meg a Farkas gyerek veszekedtek, de ezt is csak hallotta, mert ő másik szobában volt. Ő is ott volt, mikor a lövés történt. Berugva senki sem volt közülük, mert valamennyinek kevés volt a pénze.

A két vádlott kifogásolja e tanu vallomását, mert ez is bántotta őket és segített Kürthynek.

Pollák védő ellenzi tanu meghiteltetését. A törvényszék e fölött későbbben fog határozni.

Déli egy órakor a tárgyalás folytatását elnök délutáni 4 órára halasztotta.

Ítélet csak az esti órákban várható.

A továbbiakról lapunk holnapi számában hozunk részletes tudósítást.

Irodalom.

* **Uj idők.** Munkácsy Mihálylyal, a nemzet nagy halottjával foglalkozik e héten az Uj Idők. Malonyay Dezső, a mester intímusa és legalaposabb ismerője Munkácsy életéről ír meleg közvetlenséggel, a művészetéről pedig Lyka Károly beszél kitűnő szakavatottsággal. Több cikk van még a lapban Munkácsy hosszú haldoklásáról és haláláról, a feleségéről és különösen sok kép csatlakozik az iráshoz. Ezek között igen érdekes Munkácsy utolsó vázlat. Egyéb vonzó cikkeket is olvashatók ebben az előkelő hetilapban, mint Szikra regénye, Papp Dániel rajza, Sas Ede verse, mutató gróf Vay Sándor Régi nemes urak, urasasszonyok című pompás művéből. Illusztrált színes utleírás ad a Délvidéki fiordokról ifju Hegedüs Sándor, Vayk elparentálja Bónis Sámuel-nét, a kiváló magyar nagyasszonyt és Székely Béla a párisi kiállításról írt eleven cikkeket.

* **A Magyar Művészet,** ez a rendkívül díszes és tartalmas művészeti, szépirodalmi és kritikai képes havi folyóirat, melynek főmunkatársa Beniczky Bajza Lenke, szerkesztője Cs. Szabó Kálmán, harmadik száma megjelent, betartva programját, melyet kitűzött. Ügybuzgó harczosa a magyar művészetnek, a melyet írásban és képekben bemutat. Mostani számában több, mint harmincz gyönyörű reprodukció van, melyek a mostani tavaszi tárlatról készültek s így bemutatja különösen sok képen Klein Miksa, az idegenbe szakadt nagy művészünk munkáit és őt magát a műtermében, ugyszintén Tornai Gyulát, a kikerül igen érdekes feljegyzéseket közöl. Ezenkívül tizenkét más művészek fest-

ményeit is közli. A tavaszi tárlatról dr. Nyári Sándor, az Eszterházy-képtár öre, műgyegetemi tanár irt terjedelmes kritikát, elbeszélést Jakab Ödön, Tornai Gyuláné, dr. Váradi Antal, verset Somló Sándor, párisi levelet dr. Falk Zsigmond. Beniczkyne Bajza Lenke folytatja Hanna című regényét; a Sudermann: Jolán esküvője című regény (fordította Hann Peppi) befejeződik. Hosszas ismertetés és kritika van művészetről, színházról, iredalomról. E rendkívül diszes lap előfizetési ára egy évre 12 korona, félévre 6 korona, egy szám ára egy korona. Előfizetni a kiadóhivatalnál lehet: (Pesti könyvnyomda Részvény-Társaságnál, Hold-utca 7.) Kapható valamennyi könyvkereskedésben.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése május 5 én.

Budapest, május 7. (A „Torontál“ ered. táv.) A képviselőház mai ülésén a beruházási kölesőről szóló törvényjavaslat elfogadása után tudomásul vette az állami számvéviszék jelentését az államháztartás utolsó harminc évről.

A berlini ünnepségek.

Budapest, május 7. (A „Torontál“ ered. táv.) Berlinből telegrafálják, hogy tegnap leplezték le Zsigmond király szobrát Vilmos császár jelenlétében. Ferenc József király ezt megelőzőleg misét hallgatott, majd részt vett a német trónörökös nagykorúsítási ünnepélyén. Ott voltak még az összes fejedelmi vendégek is. A diszes ceremónia az udvari kápolnában folyt le. A trónörökös előbb esküt tett, mire császári atyja kezét szorított vele és kétszer megcsókolta, erre ő viszont kezét csókolt a császárnak.

Budapest, május 7. (A „Torontál“ eredeti táv.) Tegnap délelőtt Ferenc József király a berlini magyar nagykövetségen reggelizett, a hol az osztrák-magyar kolónia küldöttségét fogadta.

Budapest, május 7. (A „Torontál“ ered. táv.) Berlinből jelentik, hogy Ferenc József tegnap este 10 órakor utazott vissza Bécsbe. Az utcák fényárban usztak s óriási, lelkes közönség hoch kiáltása kísérte a fejedelmek kocsiját. A pályaudvaron a két uralkodó rendkívül szívélyesen bucsuzott el; megölelték és megcsókolták egymást, a jelenlevők pedig viharos „hoch“ meg „éljen“ kiáltásokkal kísérték az induló vonatot.

Budapest, május 7. (A „Torontál“ eredeti távirata) Berlinből jelentik: A német trónörökös nagykorúsítási ünnepélyén Vilmos császár a megjelent és képviselt uralkodókat, köszöntötte fel, Ferenc József király pedig a trónörökös egészségére üritette poharát. A diszlakoma után a felségek körülkocsiztak a városban az illuminálás meglepetésére.

Munkácsy itthon.

Budapest, május 7. (A „Torontál“ ered. távirata.) Munkácsy Mihálynak, a nagy festőművésznek holteste tegnap délután érkezett meg Budapestre. Este 11 órakor átvitték a koporsót a műcsarnokba, a hol ravatalra állították.

Budapest, május 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház ma elhatározta, hogy szerdán, Munkácsy Mihály temetése napján nem tart ülést.

A burok vesztesége.

Budapest, május 7. (A „Torontál“ ered. táv.) Londonból jelentik, hogy Rundle hadoszlopa utolérte ötödikén Thabauchunál a burokat, kik heves ágyuharc után visszavonultak az elfoglalt kopjeről. Vetri veri jelentések szerint Polecarew hadosztálya érintkezésbe jutott a folyót megszálló burokkal, kik hat ágyut állítottak fel, miközben heves ágyuharc keletkezett.

Budapest, május 7. (A „Torontál“ ered. táv.) Hutten átkelve egy gázlón, a burokat elkergette a folyó mellől. Ezek aztán hátrálás közben borzasztó tűzbe kerültek, ezalatt pedig az összes angolcsapatok átkeltek a folyón.

Budapest, május 7. (A „Torontál“ ered. táv.) Hami ton bevette Wirnburgot, a honnan a burok a megelőző éjjelen elmenekültek.

Budapest, május 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Warre tonból jelentik, hogy Barton tegnap kemény harcot vívott a burokkal, kik visszavonultak s e közben közülök számos katonát elfogtak.

Budapesti gabonafőzde.

Budapest, 1900. május 7.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései.

B u z a	kilós	50 kilogr. ára		kilós	50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Bánsági	76	7.60	7.75	80	8.05	8.20
Tiszavidéki	78	7.80	8.15	80	8.20	8.40
Pestvidéki	76	7.55	7.75	80	8.10	8.25
Bácskai	78	0.—	0.—	80	0.	0.—

Roza	uj	elsőrendű	kilós		70-72	6.60	7.—
			70-72	6.60			
„	„	másodrendű	—	—	—	6.50	6.60
Árpa	„	takarmány	60-62	5.90	6.10	5.90	6.10
„	„	égetni való	62-64	5.60	5.80	5.60	5.80
„	„	sőrtőzésre való	64-66	0.—	0.—	5.55	5.65
Zab	„	—	39-41	5.55	5.65	5.55	5.65
Tengeri	ó	bánsági	—	—	—	5.55	5.70
„	„	másnemű	—	—	—	0.—	0.—

Határidő-üzlet

Budapest, május 7. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) Buzában a kínálat és vételkedv egyaránt lanya, az árak 10 fillérrel estek. Felmondattott 4500 mm. buza: 500 mm. rozs és 3000 mm. zab. Kötöttett:

Buza májusra	7.65—7.66
„ októberre	7.88—7.89
Rozs őszre	6.91—6.92
Zab májusra	5.25—5.26
„ októberre	5.65—5.66
Tengeri májusra	5.73—5.74

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekéről.

Érvényes 1900. május hó 1-től.

Érkezik:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarra:

Zsembolyáról: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
 Pancseváról: délelőtt 9 óra 15 p.; délután 5 óra 18 p.
 Temesvárról: este 8 óra 34 p.
 éjjel 10 óra 18 p.
 Verseczről: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
 Alibunárról: este 8 óra 34 p.
 Zsembolyáról: (keskenyvágányu vonalon) délelőtt 11 óra 20 p. este 7 óra 05 p. (csak minden vasárnapon.)
 Csösztelekről: (keskenyvágányu vonal) reggel 6 óra 24 p. (csak minden kedden, pénteken.)

b) a nagybecskereki (nknbvt) pályaudvarra:

Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:

Zsembolyára: délután 4 óra 36 p.
 Pancsevára: reggel 8 óra 28 p.; délután 5 óra 30 p.
 Temesvárra: délelőtt 9 óra 24 p.; délután 4 óra 36 p.
 Verseczre: reggel 5 óra 59 p.; délután 4 óra 36 p.
 Alibunárra: reggel 5 óra 59 p.
 Zsembolyára: keskenyvágányu vonal) délután 5 órakor.
 Csösztelekre: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 11 óra 30 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnapon.)

b) a nagybecskereki (nknbvt) pályaudvarról:

Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

VASUT-ÜGYEK.

9881/900. számhoz.

M. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Miskolcz.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak alólírott üzletvezetősége nyilvános pályázat útján biztosítani kívánja a vonalain alkalmazott azon hivatalnok és hivatalnok gyakornokai részére szükség-egyenruha darabok készítését, kik a fennálló egyenruházati szabályzat értelmében szolgálat közben egyenruhát viselni tartoznak.

Az ezen hivatalnokok és hivatalnok gyakornokok által rendszerint viselendő egyenruha darabok következők:

1. Nyári zubbony. — 2. Tavaszi és őszi zubbony. — 3. Téli zubbony. — 4. Nyári nadrág (sötét kék) szürke vagy drapp színű posztóból. — 5. Tavaszi és őszi nadrág. — 6. Téli nadrág. — 7. Tavaszi és őszi felöltő. — 8. Téli felöltő. — 9. Nyári sapka. — 10. Nyakra való. — 11. Kesztyű. — 12. Karkötő.

Az 1—8 tétel alatt felemlített ruhadarabok készítéséhez megkivántató felső kelmék szállítása a magyar kir. államvasutak igazgatósága által biztosítva lévén, tartozik azon cég, ki az 1—8 tétel alatt felsorolt ruhadarabok elkészítésével megbízni fog, a szükséges felső kelméket Stricker Ede budapesti posztó gyárostól beszerezni.

Ezen ruhadarabok elkészítésére és szállítására vonatkozó részletes feltételek megzerezhetők az alólírott üzletvezetőségnél a hivatalos órák alatt, mely feltételek aláírottan az ajánlattal együtt következő felirattal ellátva:

„Ajánlat a hivatalnoki egyenruhadarabok elkészítésére 1900. évi május 10. déli 12 óráig az alólírott üzletvezetőséghez benyújtandók vagy posta útján beküldendők, hová is bánatpénzképen, mely esetleg óvadék gyanánt is fog szolgálni 400 korona készpénzben vagy értékpapirokban 1900 évi május hó 9-én déli 12 óráig beküldendő.

Az alólírott üzletvezetőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül, tekintet nélkül az ajánlott egységárakra, szabadon választhasson és fogadhasson el.

Miskolcz, 1900. évi április hó 21-én.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

6087/C. I. 1900. szám. Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény

a magy. kir. államvasutak vonalain érvényes helyi árudíjzabás (II. rész) az ezen díjzabáshoz tartozó függelék és a kilométermutató új kiadásának életbeléptetése.

1900. évi június hó 1-én a magy. kir. államvasutak összes vonalain érvényes helyi árudíjzabás (II. rész) az ezen díjzabáshoz tartozó függelék és a kilométermutató új kiadása lép életbe.

Az új díjzabásban és kilométermutatóban különböző alaki módosításokon kívül következő fontosabb érdemleges változtatások, illetve kiegészítések vezetettek keresztül:

1. A székesfejérvár (kiz) túskevári vonal s illetve a székesfejérvár (kiz) gyanafalva ország-határi vonal állomásai között egyrészt és a magy. kir. államvasutak Adony Szabolcson túl fekvő állomásai között másrészt a fehér- és tolnavármegyei h. é. vasut székesfejérvár-Adony szabolcsi vonalának közös használatára folytán a nevezett vonalon át megállapított rövidebb kilométer-távolságok, illetve azok alapján — 100 kg.-kint 6 fillér pótlíték hozzászámításával — egységesen átszámított díjtételek nyerneik alkalmazását.

2. A déli vasut sziszek—zágrábi vonalán át irányuló forgalmakban az eddigi kilométer távolságok 4 kilométerrel lettek rövidítve, a díjtételek pedig ennek megfelelőleg számítva.

3) Buda Császárfürdő kitérő, Ó Buda és Ó Buda-Filatorigát állomások kilométertávolságai, illetve díjtételei ezen állomások forgalmának Budapest-Angyalföldön át való vezetése folytán az eddigi Budapest dv. kelenföldi irány helyett a Budapest Angyalföldi irányon át állapítottak meg, miáltal a dunajobbparti terület és a déli vasut állomásaival való forgalomban némi díj-emelés, ellenben a Budapest Marcheggi, galánta-zsolnai vonalak s azok szárnyvonalai állomásaival való forgalomban díjleszállítás áll be, míg a többi vonalak állomásaival való forgalomban a díjszámítás változást nem szenved.

4) Budapest déli v. (helyben) állomás közvetlen kilométertávolságai, illetve díjtételei a Budapest-dv. kelenföldi vonal közös használatának

megszüntetése folytán kiküszöböltettek. Ezen állomás mint a déli vasút állomása a magyar vasuti kötelék II. rész 1. füzetébe vétetett fel.

5. A Verestoronnyon át Romániával való átmeneti forgalom részére Verestoronny állomásra nézve (átmenetileg) az alvincz-nagyszében-vöröstoronny vasut alvincz, illetve nagyszében-verestoronny vonalán át megállapított közvetlen kilométer távolságok, illetve azok alapján egy-egészen átszámított díjtételek állítottak be. A Verestoronnytól a határig való díjszámítás külön fog szabályoztatni.

Az új függelékbe néhány eddig hirdetésményileg fennállott díjkezdmény vétetett fel, néhány az új díjszabás keretében beillesztett kedvezmény pedig abból kihagyott.

A fenti naptól kezdve a magy. kir. államvasutak összes vonalain 1892. évi február 1-től érvényes kilométermutató összes pótlékaival, az 1897. évi január hó 1-től érvényes helyi árudíjszabás (II. rész) I. és II. pótlékával és az ezen díjszabáshoz tartozó, 1900. évi január hó 1-én kiadott függelék hatályon kívül lép.

Az új kilométermutató és a díjszabás példányonként 5-5 koronáért, az új függelék példányonként 40 fillért a magy. kir. államvasutak igazgatóságának díjszabás elárúsító irodájában (Budapest VI. Csengeri utca 33.) és üzletvezető-segíjénél f. évi május hó második felében lesz megszerezhető.

Budapest, 1900. évi április hó 18-án.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik.)

Hirdetések.

1767. tkvi szám 1900.

437-1.1

Árverési hirdetmény és kivonat.

A perlaszi kir. bíróság, mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán a perlaszi járási takarékpénztár részvény társaság javára 100 kor. tőke, ennek 1896. évi március hó 22-től járó 6% kamata, 6 kor. 30 fillér óvási, 1/8% váltódíj 36 kor. eddigi, 15. kor. 40 fill. jelenlegi s még felmerülendő költség kielégítése végett az 1881. LX. t. c. 144. §-a alapján és 146. §-a értelmében Vranov Jevrem torontál-szigeti lakos ellen az ezen kir. járásbíróság területén, Torontál-Sziget község határában fekvő és a torontál-szigeti 618. sz. tkvben foglalt:

- I. d. 161. hrsz. 2 hold I. oszt. szántóra 445 korona;
- II. d. 161. hrsz. 2 hold I. oszt. szántóra 667 korona;
- III. d. 161. hrsz. 2 hold I. oszt. szántóra 291 korona;
- I. d. 161. hrsz. 2⁸⁰⁰ hold I. oszt. kaszálóra 612 korona becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közzhírré teszi.

A nyilvános árverés Torontál-Sziget községében 1900. évi május hó 22-ik napján d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő, úgy a telekkönyvi hivatalban, mint Torontál-Sziget községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

- Kikiáltási ár a becsár.
  - Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is eladatni fognak.
- Kelt Perlaszon, a kir. járásbíróság, mint tkvi hatóságnál, 1900. évi február 26-án.

Tóth,
kir. aljbiró.

Kiadó lakások.

Folyó évi augusztus hó 1-től kezdve a Kinizsi- és Gimnázium-utca sarkán lévő két Virágh-féle házban egy-néhány kisebb-nagyobb lakás kiadó.

Tudakozódhatni

Virágh Vilmos,

431-3.2

háztulajdonosnál.

1935. ki. sz. 1900.

439-1.1

Árverési hirdetmény és kivonata.

A perlaszi kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Ganzl Samu n. écskai lakos javára 63 kor. 54 fill tőke, ennek 1899. évi május hó 1-től járó 5% kamat 29 kor. már megállapított, 13 kor. 30 fillér jelenlegi s még felmerülendő költség kielégítése végett az 1881. évi LX. t. c. 144. §. alapján és 146. § értelmében Zárics Jován tor. szigeti lakos ellen az ezen tkv. bíróság területén Tor. Sziget község határában fekvő és a tor. szigeti 2463. tkvben foglalt.

- I. d. 82 hrsz. 1 hold 684 □-öl I. oszt. szántóra 400 kor;
- III. d. 82. hrsz. 1 hold 800 □-öl I. oszt. szántóra 226 kor;
- hrs. nélküli 343 □-öl kertre 110 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közzhírré teszi.

A nyilvános árverés Tor. Sziget községében 1900. évi május hó 21 napján d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő úgy a tkvi hivatalban mint Tor. Sziget községben kifüggesztett és megtekinthető feltételek mellett.

- A kikiáltási ár a becsár.
- Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási áron alól is eladatni fognak.
- Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

Perlaszon, a kir. járásbíróság, mint tkvi hatóságnál 1900. évi február hó 26-án.

Tóth,
kir. aljbiró.

5113. tkv. sz. 1900.

436-1.1

Árverési hirdetmény és kivonat.

A pancsovai kir. törvsz. mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán a jarkováci szerb iskola és templom alap javára 200 kor. tőke, ennek 1895. évi augusztus hó 24-től járó 8% kamata, 59 kor. 70 fill. eddigi 16 kor. 80 fill. jelenlegi és még felmerülendő költség kielégítése végett az 1881. 60 t. c. 144. §-a alapján s 146. §-a értelmében Koics Joca és Koics Szosza jarkováci lakosok ellen a Jarkovác községben fekvő és a 2067. sz. tkvben foglalt.

- 34 sz. háza, 400 □-öl házhelyre 314 kor.;
- 1 d. 2. hrsz. 1 h. I. oszt. szántóra 308 kor.;
- 2 d. 2. hrsz. 1 h. I. oszt. szántóra 365 kor.;
- 4 d. 2. hrsz. 1 h. I. oszt. szántóra 148 kor.;
- 4 d. 3. hrsz. II. oszt. szántó Koics Szoszat illető 1/3 jutalékára 192 kor.;
- 4 d. 2 hrsz. 1200 h. I. oszt. kaszálóra 278 kor.;
247. hrsz. 1000 □-öl kertre 231 kor.;
77. hrsz. 50 □-öl kertre 10 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közzhírré teszi.

A nyilvános árverés Jarkovác községében 1900. évi május hó 22-én d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő, úgy a tkvi kivatalban, mint a Jarkovác községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

- Kikiáltási ár a becsár.
- Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alól is fog eladatni.
- Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 31 kor. 40 fill., 30 kor. 80 fill., 36 kor. 50 fill., 14 kor. 80 fill., 19 kor. 20 fill., 27 kor. 80 fill., 23 kor. 10 fill., 1 korona készpénzben, óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

Pancsován, 1900. évi március hó 8-án.

Kir. törvényszéki bíró.

Csődötmegeledési hirdetmény.

Vagyonbukott Sáfány István törökbecsei kereskedő csődötmegehez tartozó, a csődleltárban 2-123. tételszámok alatt felvet 6088 korona 73 fillérre becsült vegyeskereskedési áruk — csődválasztmány határozata alapján — irábéli ajánlati árverés útján — becsértéken alul is — fognak eladatni.

Az irásbeli ajánlatok, melyekhez 10% korona bánatpénz csatolandó, szabályszerűen lezárva 1900. évi május 20-ik napjának délelőtti 12 óráig alulírott tömeggondnoknál nyújtandók be.

A beérkező ajánlatok felett a csődválasztmány folyó 1900. évi május 21-én délután 4 órakor alulírott tömeggondnok törökbecsei irodájában tartandó ülésében fog határozni.

Ajánlattevőknek szabadságukban álland az ajánlatok felbontásánál személyesen jelen lenni.

A csődválasztmány fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező ajánlatok közül szabadon válasszthasson, esetleg egyiket se fogadja el.

Vevő a bánatpénz elvesztésének terhe alatt köteles a megvett áruaktárt legkésőbb folyó 1900. évi május hó 25-ig átvenni s ugyanakkor a vételért a bánatpénz beszámítása mellett alulírott tömeggondnok kezéhez készpénzben lefizetni.

A csődleltár alulírott tömeggondnoknál a hivatalos órák alatt bármikor, az áruaktár pedig naponként délután 5-7 óra közt tekinthető meg.

A választmány sem a leltár helyesége, sem az áruk mennyisége tekintetében szavatosságot nem vállal.

Kelt Törökbecsén, 1900. évi május hó 1-én.

Müller Lajos,
csődötmegegondnok.

Torontálvármegye alispánja.

20955. sz. 1900.

434-3.1

Hirdetmény.

A vármegyei tisztii nyugdíj-palotában a fogyasztási szövetkezet helyisége azonnal, esetleg f. évi november hó 1-től kezdve bérebe adatik.

A bérleti feltételek a vármegyei tisztii ügyészségnél megtekinthetők.

Nagybecskerekén, 1900. május 2-án.

Alispán távol:
Botka, m. főjegyző.

4792 I. sz. 1900.

435-3.1

Pályázati hirdetmény.

Beodra és Karlova községekben rendszerezett községi orvosi állásokra pályázatot hirdetek és felhívom pályázni óhajtókat, hogy orvostudori oklevéllel felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi május hó 16-ig beadják.

A beodrai orvosi állással 800 korona fizetés s a szabályrendeletben megállapított látogatási díjak.

A karlovai orvosi állásra pedig 1600 korona évi fizetés 40 fillér nappali és 80 fillér éjjeli látogatások vannak összekapcsolva.

Végül pedig kiemeltetik, hogy a megválasztott orvosok tartoznak Torontálvármegye orvosi nyugdíjintézetébe lépni.

Kelt-Törökbecsén, 1900. évi április hó 3-án.

Lowieser,
főszolgabíró.

Lóhere

6-700 □-öl a vaspálya testen
tul, a város egész közelében
eladó.

418-3.3

Ró'sa Ignácz.

Torontali helyi érdekű vasutak menetrendje.

Érvényes: 1900. évi május hó 1.-től.

Oda.				Nagy-Becskerek—Zsombolya.				Vissza.				Oda.				Nagy-Becskerek—Pancsova.				Vissza.											
Vegyes-vonat				Vegyes-vonat				Vegyes-vonat				Vegyes-vonat				Vegyes-vonat				Vegyes-vonat											
12.	14.	16.	18.	11.	13.	15.	17.	116.	112.	114.	115.	111.	113.	115.	111.	113.	115.	111.	113.	115.	111.	113.	115.	111.	113.	115.	111.	113.	115.		
I-III. osztály				I-III. osztály				I-III. osztály				I-III. osztály				I-III. osztály				I-III. osztály											
				ind. Budapest-nyugati-pályaudvar	érk.											ind. Budapest-nyugati-pályaudvar	érk.														
				ind. Nagy-Kikinda	érk.											ind. Nagy-Kikinda	érk.														
				ind. Nagy-Becskerek (2.)	érk.											ind. Nagy-Becskerek (1.)	érk.														
				érk. N.-Becskerek-Bpart (2. 7.)	ind.											érk. N.-Becskerek-Bp. (1. 7.)	ind.														
				ind. Nagy-Becskerek-Gytelep	érk.											ind. Nagy-Becskerek-Gytelep	érk.														
				érk. Sándorudvar (2.)	ind.											érk. Sándorudvar (1.)	ind.														
				ind. Pancsova (2.)	érk.											ind. Pancsova (2.)	érk.														
				ind. Sándorudvar (2.)	érk.											ind. Sándorudvar (1.)	érk.														
				Lázár föld	érk.											Écska-Zsigmondfalva	érk.														
				*Pusztá-Kenderes	érk.											Tomasovác	érk.														
				*Lajosmajor	érk.											Torontál-Ozora	érk.														
				↓ Szárcsa	érk.											*Torontál-Almás	érk.														
				↓ Szécsány (3. 4.)	érk.											érk. Antalfalva (5.)	ind.														
				érk. Versecz (3.)	ind.											ind. Számos (5.)	érk.														
				érk. Számos (4.)	ind.											Alibunár (4.)	érk.														
				Antalfalva (5.) (Számoson át)	érk.											Szécsány (4.)	érk.														
				Alibunár (4.)	érk.											N.-Becskerek-Bpart (1.) (Szécsányon át)	érk.														
				ind. Pancsova (2.) (Számoson, Antalfalván át)	ind.											ind. Temesvár-Jváros (6.) (Szécsányon át)	ind.														
				ind. Versecz (3.)	érk.											ind. Antalfalva (5.)	érk.														
				ind. Alibunár (4.)	érk.											Torontál Vásárhely	érk.														
				ind. Szécsány (3. 4.)	érk.											↓ Czrepája	érk.														
				érk. Módos (6.)	ind.											↓ Ferenczhalom	érk.														
				érk. Temesvár-Józsefváros (6.)	ind.											*Torontál-Almás	érk.														
				ind. Temesvár-Józsefváros (6.)	érk.											érk. Pancsova	ind.														
				ind. Módos (6.)	érk.																										
				↓ Fény	érk.																										
				↓ Párdány	érk.																										
				↓ Jánosföld	érk.																										
				↓ Q-Telek	érk.																										
				↓ Öregfalu	érk.																										
				↓ Torontál-Ujvár	érk.																										
				↓ Csene	érk.																										
				↓ Kurjácska	érk.																										
				↓ Kécsa	érk.																										
				↓ Klári	érk.																										
				érk. Uj-Zsombolya (7.)	ind.																										
				ind. Uj-Zsombolya (7.)	érk.																										
				érk. Zsombolya (7.)	ind.																										
				érk. Szeged	ind.																										
				ind. Budapest-nyugati-pályaudvar	érk.																										
				érk. Temesvár-Józsefváros	ind.																										

Je magyarán: *) Feltételes megállás fel- vagy leszálló utasok számára. Megjegyzés: 1. Az állomások neve mellett bahról álló ideadatok felelő lefelé, a jobbról állók pedig alulról felfelé olvassandók. — 2. Az indulási és érkezési idők középeurópai időre vonatkoznak. — 3. Az éjjeli idő, estü 600 óratól reggeli 550 percig, a perczeket jelző számjegyeknek aláhuzásával van kitüntetve. — 4. A csatlakozó vonalak kisebb betűkkel vannak nyomtatva. — 5. A saját vonalak elágazási állomásainál zárójel közé tett számok mutatják az illető csatlakozó vonal menetrendjének sorszáma. — A személyszállító vonatok részletes menetrendjét tartalmazó zsebréti könyvecskék 16 fillért az állomásokon a személypénztárnál kaphatók.